

SMB-nytt

nr. 3

1983

Norsk Bibliotekforening

Spesialgruppen for
medisinsk bibliotekvirksomhet

ISSN 0800-3181

Norwegian Library Association, Medical section, News
SMB - nytt vol. 8, 1983, nr 3
Redaksjonens adresse: Randi Dyrkoren Willumsen
Mellomveien 61, 9000 Tromsø

INNHold:

Referat fra medlemsmøte 26.9.83	s. 1
Referat fra styremøter 23.8.83 og 26.9.83	s. 4
Brev ang. innskrenkninger ved Biomedisinsk bibl.	s. 5
Melding fra Biomedisinsk bibliotek.	s. 6
1. Nordiske kongress for medisinske bibliotekarer, Oslo 1984.	s. 6
Krisin Omsjø: SYKEPLEIEBIBLIOTEK OG LITTERATUR	s. 7
Liv Stave: TIDSSKRIFTPRISER - et hjertesukk	s. 13
Bibliotekene presenterer seg:	
Tora Saue: FAGBIBLIOTEKET VED HARSTAD SYKEHUS	s. 16
MIC. Vidarutbildningsseminar i Oslo	s. 19
Tidsskrift-nytt	s. 21
Kumulert liste over de nye tidsskriftene som har stått i SMB - nytt i perioden: 1.11.81 - 1.9.83	s. 22

REFERAT FRA MEDLEMSMØTE I SMB 26.9 PÅ BIOMEDISINSK
BIBLIOTEK

Det møtte ca. 45 medlemmer fra hele landet. Vi tror det ble rekordfremmøte for tilreisende fra områder utenfor Oslo. På programmet stod overbibliotekar Rugaas fra Universitetsbiblioteket i Oslo (UBO), som snakket om den vanskelige økonomiske og personalmessige situasjonen på Universitetsbiblioteket, og da spesielt på biomedisinsk bibliotek, som praktisk talt måtte stenge i sommer på grunn av manglende personale.

Rugaas delte sitt innlegg i tre: 1. Den direkte foranledning til nedskjæringen i sommer, 2 Nasjonale oppgaver for UBO og Biomedisinsk bibliotek (Strand-utvalget) 3. Om fremtiden.

1. Rugaas fortalte om personalmangelen ved UBO. UBO har 70-80 ekspedisjonssteder i Oslo, alle skal bemannes. Personer kan ikke uten videre overflyttes, det er praktisk talt umulig på grunn av forskjellige bestemmelser. Der er mange såkalte overgangsstillinger. Folk ble en gang ansatt for ledige midler, men uten stillingshjæmmel. Stillingene fjernes nå etter hvert, og UBO går konstant under nedtrapping. De er blitt underbemannet i forhold til arbeidsmengden. Det ble sykdom og elendighet på Biomedisinsk bibliotek i sommer, og resultatet ble brevet som vi alle fikk. Det kom inn sterke reaksjoner fra hele landet.

2. Biomedisinsk bibliotek skal ikke bare betjene verden utenfor Universitetet i Oslo. Ansatte på Universitetet i Oslo betrakter UB som "sitt", og vil prioriteres. Biomedisinsk bibliotek roses for å ha taklet situasjonen med takt når de har kommet i konflikt mellom de forskjellige brukerne. "Strand-utvalget" foreslår deling av UBO: 1. Nasjonalbibliotek 2. Sentralbibliotek for visse vitenskapelige grupper. Nasjonalbiblioteket skal være frittstående. Ansatte på UBO synes det er en god tanke. Nasjonalbiblioteket vil være samlingene på Drammensveien. Biomedisinsk bibliotek skal være ansvarsbibliotek for medisin. Biblioteket må tilføres penger for å klare ansvarsbibliotek-oppgaven.

Slik det er i dag, slites Biomedisinsk bibliotek mellom lojaliteten overfor de som er ansatt ved Universitetet i Oslo og alle andre biblioteker i Norge. Øremerkingen av midler til ansvarsbibliotek-funksjonen må gjøres tydeligere. 3. Samkatalogen konverteres til maskinleselig form (UBO;BOK) Dette vil få betydning for UBO innad, men også som lokaliseringshjelpemiddel for andre bibliotek. Man kan også tenke seg "input" fra større biblioteker (med POLYDOC). Den gamle samkatalogen vil kanskje ikke kunne konverteres, men blir å skaffes på microfiche.

Ansvarsbibliotekene må utvikle sentrale tjenester. Standardiserte fellesløsninger. Vi har i dag forskjellige systemer i de forskjellige universitetsbibliotekene (BIBSYS og UBO;BOK)

UBO burde kunne lage en autoritetsfil (kontrollregister) over tillate ord/stavemåter. Dette vil være greit for de medisinske bibliotekene som bruker en slik autoritetsfil allerede (MeSH).

Hva med betaling for tjenester? Det er vanskelig, og vi vil få en debatt om gratisprinsippet, på samme måte som folkebibliotekene debatterer dette for tiden. Mange fagbibliotek tar allerede betalt for tjenester. men det er ikke noen god løsning at man driver og fakturerer hverandre. Pengene kommer fra samme stedet til syvende og sist. Hvis man ønsker fri flyt av informasjon uten at sluttbrukeren betaler for det, er ikke fakturering noen god løsning. Slik det er i dag, får ikke de små bibliotekene nok penger. De henvender seg til et større bibliotek, som må antas å ha større samlinger. Interbibliotek-lån drives i utstrakt grad. og grensene mellom fag- og folkebiblioteker er i ferd med å utviskes.

Rugaas antydte en resept: UBO må utvikle nasjonale hjelpemidler som er så gode at de mindre bibliotekene vil bruke dem, f.eks. en sentral samkatalog som er god nok til at den blir brukt av alle.

Etter Rugaas innlegg, ble det tildels livlig diskusjon. Ettersom diskusjonen var både lang og interessant, skal jeg stikkordsvis prøve å gjengi noen av innleggene:

Marta Obendorfer etterlyste opplysninger om hvordan man ville takle situasjonen på Biomedisinsk bibliotek i nærmeste fremtid. Ville situasjonen bedre seg til neste sommer? Er det fotokopieringen som er flaskehalsen? **Øistein Wendelboe** undres på hvem som bør hjelpes når Biomedisinsk bibliotek ikke kan betjene alle. Hva vil man gjøre neste gang - prioritere Universitetet i Oslo eller andre medisinske biblioteker i Norge?

Rugaas sier at Universitetet i Oslo vil prioriteres neste gang også. Ansatte der menner at sentralbibliotekfunksjonen må komme i annen rekke, med kniven på strupen er de seg selv nærmest.

HANS Kermit spurte hvorfor man ikke fikk vite om den vanskelige situasjonen før, f.eks. ved årsmøtet i SMB i mai.

Maren Hvardal sier at det var sykdom som ikke kunne forutsies. De fikk ikke vikarer, da de som var syke ikke hadde faste stillinger.

Kari Halldal: Man beregnet 25.000 utlån på Biomedisinsk bibliotek i 1978. Nå er det 55.000 utlån pr. år. De mangler tre halve stillinger i dag. og snart forsvinner en til. plus at de mangler en halv stilling ved fakultetstjenesten. Hun henviste til Strand-utvalgets anbefalinger for sentralbibliotek, og viste at så godt som ingenting av dette kan oppfylles på UMED på grunn av manglende personale og for lite penger på budsjettet. Hun fortalte at Karolinska Institutets bibliotek i Sverige er sentralbibliotek for medisin der, og at de har tatt konsekvensen av dette og gitt

ganske midler for at biblioteket skal kunne klare oppgaven. **Maren Hvardal** var bekymret for fremtiden, men akkurat nå var det de nære ting som opptok mest. Går det ikke an å få noen få faste stillinger på Biomedisinsk bibliotek, det ville hjelpe situasjonen betraktelig.

Rugaas forklarer at det slett ikke er lett, men at man sentralt på UBO nå er klar over at Biomedisinsk bibliotek, juridisk fakultet og teologisk fakultet må prioriteres. Dette vil få effekt, i alle fall til sommeren. De nærmeste ukene og månedene er det værre med.

Wendelboe: Biomedisinsk bibliotek har fungert som sentralbibliotek for medisin siden 1947. Det har vært bevilet penger ut i fra dette. Biomedisinsk biblioteks samlinger er ikke Universitetet i Oslo sine samlinger, men hele Norges. Ved prioritering av arbeidskraften bør man ha statistikk å vise til på alle fakultetene som skal kjempe om stillinger.

Ved helt eller delvis å stoppe servicen på Biomedisinsk bibliotek, griper man inn i et system. Faggruppe 6 er den gruppen som har fungert best. Når samarbeidet der bryter sammen, blir man seg selv nok.

Kermit: Utlånsstatistikken til UMED viser at 60 % av utlånet er til lånere utenfor Universitetet i Oslo. Flertallet av lånere har altså ingen innflytelse på politikken. Man burde ikke bare tenke på egen institusjon, men si seg villig til å abonnere på tidsskrifter for Norge, dette gjelder alle større medisinske biblioteker.

Jostein Ingulfsen liker ikke tanken om betaling, dette ville bli dyrt for de små bibliotekene.

Maren Hvardal kan ikke tenke seg å innkassere penger for fotokopier, men kanskje de store brukerne kan tenke seg å yte en viss sum pr. år? Det ville likevel bli vanskelig å ansette folk for disse pengene, det er ikke lov å ansette folk på en slik måte.

Aslaug Ulvin synes det er vanskelig å finne tid til fakturering. Hun etterlyser dessuten et skikkelig depotbibliotek slik som i England.

Da dette var sagt ble vi truet med utkastelse, og forsamlingen gikk mere eller mindre i oppløsning. Dermed gikk vi hjem.

Karen Marie Ellefsen

Styre-nytt

Det var styremøte i SMB 23.8.83.

Jostein orienterte om sin korrespondanse med NAVSs EDB-senter for humanistisk forskning. Jostein hadde i brev tidligere i sommer bedt om at arbeidet med basen måtte bli gjenoppstått. Han fikk svar fra direktør Hauge 10.6., der det står at de dessverre ikke kan videreføre dette arbeidet nå, men at det forhåpentligvis vil kunne la seg realisere senere. SMB blir bedt om å fremlegge sine synspunkter for styret i NAVF, hvilket Jostein gjør i brev av 2.8.

Ellers pratet vi om litt av hvert, bl.a. den forferdelige prisstigningen på tidsskrifter. Vi vil prøve å få til et styremøte og et medlemsmøte i slutten av september. Mandag 26.9. er foreslått, men det er usikkert i skrivende stund.

Karen Marie Ellefsen

SENTRALSYKEHUSET I AKERSHUS

Telefon: Lørenskog 70 22 00

Postadresse: 1474 NORDBYHAGEN p. å.

SMB HADDE STYREMØTE MANDAG 26.9 PÅ BIOMEDISINSK BIBLIOTEK

Jostein hadde fått en del brev som vi gikk igjennom. Brevene gjaldt bl.a.:

SMBs styre skal skrive til departementet for å få stillinger og ressurser til å gjøre SLUT til sentralbibliotek for sykepleie.

Randi Dyrkoren har søkt om ISSN for SMB-nytt.

Det var altså ikke de revolusjonerende saker denne gang.

Karen Marie Ellefsen

NORSK BIBLIOTEKFORENING
SPESIALGRUPPEN FOR MEDISINSK
BIBLIOTEKVIRKSOMHET

Overbibliotekar Ben Rugås
Universitetsbiblioteket i Oslo
Drammensveien 42, Oslo 2.

23.6.83

INNSKRETNINGER VED BIOMEDISINSK BIBLIOTEK

Vi viser til brev av 15. juni 1983, der Maren Hvardal og Kari Halldal orienterer om innskretninger i servicen fra Biomedisinsk bibliotek. Det står at dårlig økonomi og manglende personale gjør at norske fagbibliotek, fylkesbibliotek og enkeltpersoner ikke kan få tilsendt lån eller kopier i sommer. Det står også at situasjonen kan bli vanskelig til høsten.

Biomedisinsk bibliotek fungerer som sentralbibliotek for medisin og biologi i Norge. Norske medisinske biblioteker og Biomed har et årelangt samarbeide bak seg. Biomed har faktisk fungert som sentralbibliotek lenge før fjernlånssamarbeidet ble formalisert. Vi snakker altså om en av hjørnesteinene i norsk biblioteksamarbeid.

Medisinske biblioteker i Norge er i høy grad rammet av dårlige tider. Det er store nedskjæringer i helsesektoren, og når helseinstitusjoner må spare, vil dette ofte ramme biblioteket. Fordi vi har hatt samarbeidet mellom de medisinske fag og forskningsbibliotekene har vi klart oss på et vis. Tross nedskjæringer har de fleste av oss klart å opprettholde den servicen vi føler oss forpliktet til å yte. Vi kommer nå i en meget vanskelig situasjon når hjørnesteinen i dette samarbeidet på det nærmeste slutter å fungere.

De store institusjonene i Oslo vil fortsatt få service fra Biomed. Dette synes vi er en merkelig prioritering all den tid disse sitter på de største ressursene og vil bli minst skadelidende ved disse nedskjæringene.

Det blir til syvende og sist pasientene som får lide ved manglende bibliotekservice. Leger og forskere er avhengige av god tilgang på faglitteratur i sitt daglige arbeid. Fagbiblioteker har vi fordi de er nødvendige arbeidsredskaper og en sentral del av samarbeidet som gjør at våre sykehus og forskningsinstitusjoner fungerer.

Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet vil derfor på det kraftigste protestere mot disse nedskjæringene. Vi mener at nedskjæringene undergraver fjernlånssamarbeidet i Norge. I dette samarbeidet har som sagt Biomed en sentral plass. Her kan vi vise til Skrifter fra Riksbibliotekstjenesten nr.19, Oslo 1981 og Synopsis nr.6 1982 s.185. Når UBO har gått inn i dette og akseptert disse retningslinjene, har de også forpliktet seg til å legge forholdene tilrette økonomisk. Det er dårlig samarbeidsånd å gå til disse nedskjæringene når ingen andre kan overta sentralbibliotekfunksjonen. Vi krever derfor at servicen ved Biomed opprettholdes inntil nye samarbeidsformer er utredet.

Med hilsen

Jostein Inguysen
Jostein Inguysen
kontaktperson

Adr. Oslo helseråds bibliotek
St. Olavs pl. 5, Oslo 1

Kopi sendt Riksbibliotekstjenesten

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET I OSLO
BIOMEDISINSK BIBLIOTEK

Sognsvannsvn. 9, Gaustad st.

Postadresse: P.b. 1113 Blindern - Oslo 3 - Telefon (02) 45 40 31 - Medline 45 41 13

MELDING FRA BIOMEDISINSK BIBLIOTEK

P.g.a. personalmangel holder biblioteket inntil videre bare åpent mandag - fredag kl. 12 - 15, fra 19. september også åpent mandag og onsdag til kl. 18. Telefonforespørsler besvares bare i åpningstiden.

Vi vil be våre brukere så vidt mulig å sende alle bestillinger skriftlig da dette vil lette vårt arbeid.

Vi vil prøve å effektivere bestillingene som tidligere, men det kan ta lenger tid enn vanlig så lenge personalsituasjonen ikke bedrer seg.

Oslo 29/8-83

Kari Halldal
Fung.avd.bibliotekar

Maren Hvardal
Bibliotekleder

1. NORDISKE KONGRESS FOR MEDISINSKE BIBLIOTEKARER, OSLO 1984.

Kongressen vil bli holdt på Legeforeningens kurscenter "Soria Moria" i Oslo onsdag 26. og torsdag 27. september 1984.

Det er ikke avgjort ennå om det må betales deltakergebyr.

Av foreløpig program kan vi nevne: Situasjonsrapport med innledere fra hvert land ; Fokus på brukerne ; EDB teknologi, nåværende og fremtidige muligheter ; Hva kan en bruke en terminal til.

Nærmere opplysninger og påmeldingsskjema vil bli annonsert i SMB nytt til våren/sommeren.

Kristin Omsjø anmelder:

Picciano, Jacqueline: Nursing libraries and literature i Encyclopedia of library and information science, vol. 20, 1978, s.316-326.

Ved å bla litt i Encyclopedia of library and information science, fant jeg en artikkel om sykepleiebibliotek og litteratur, som jeg synes var meget nyttig lesing, selvom den omtaler amerikanske forhold. Jeg har derfor lyst til å gjengi et referat av artikkelen.

Innledningsvis sier forfatteren at sykepleieryrket ble etablert i begynnelsen av det 20. årh. Forandringer i utdanning skjer nå hurtig. Det blir stilt økte krav til sykepleiertjenester. Man må gå nye veier for å møte kravene, større ansvar blir lagt på sykepleieradministrasjonen, og utdanning og forskning blir i større grad utført av sykepleierene selv. Forandringene frembringer en ny sykepleier som er klar over at yrket krever sin egen litteratur og økte informasjonstjenester.

Artikkelforfatteren definerer sykepleierbibliotekene som bibliotek som tjener sykepleierene og samler materiale innen deres felt, trykt og ikke trykt, organiserer det og distribuerer informasjon.

I Amerika finnes noen få sykepleierbibliotek i universiteter og høyskoler, men de fleste er deler av andre bibliotek i sykehus, medisinske sentre eller akademiske sentre. I Amerika er det forskjellige utdannelser for sykepleierene 1. Diplomprogram i sykepleierskoler på hospitalene av 3 års varighet med bibliotek sammen med de medisinske. 2. Sykepleierutdanning av 2 års varighet uten sitt eget bibliotek. Den utdannelsen gjør bruk av collegebibliotek med begrensede samlinger av medisinske og sykepleielitteratur. Noen college har egne sykepleierbibliotek f.eks. Boston college. Boston College School of nursing er det største bibliotek innen sykepleie i Amerika. Det tjener som primærbibliotek for NERMLS (New England Regional Medical Library Service).

Sykehusbibliotekene i Amerika har imidlertid begynt å se sin oppgave for praktiserende sykepleiere. Før var de fleste medisinske bibliotek legebibliotek, og ingen andre hadde adgang. Noen få var åpne for alle, men servicen var begrenset for sykepleierene.

Forfatteren nevner videre Sophia F. Palmer biblioteket i bygningen til The American journal of nursing company. Det har alle tidsskrifter indeksert i The International nursing index.

National library of medicine (NLM) skal tjene både sykepleiere og annet helsepersonell. NLM samarbeider med American journal of nursing company i å utgi The International nursing index. Den startet i 1966 og kommer hvert kvartal med en årlig kumulasjon. Den dekker over 200 tidsskrifter fra hele verden og gir også referenser til artikler i ikke-spesielle sykepleie-tidsskrifter. Dens database kan man nå via MEDLINE. Den har en liste over tidsskrifter som er indeksert, med navn og adresse bak i hver utgave. 14 sykepleietidsskrifter er også indeksert i Index Medicus.

Det offisielle organ for The American Nurses Association er The American journal of nursing. Nursing outlook er organet for den andre sykepleierorganisasjonen, National league for nursing. Der er ikke medlemskapet bare begrenset til sykepleiere. The American nurses foundation er forskningsgrenen av The American nurses association. Den utgir Nursing research reports. Directory issue av American journal of nursing som kommer hver april, gir en liste over internasjonale, nasjonale og statlige organisasjoner innen sykepleie.

Når det gjelder bøker innen sykepleiefaget henviser artikkelforfatteren til Florence Nightingale: Notes on nursing, what it is and is not (1859) som fremdeles lesverdig.

Den første tekstboken av en amerikansk sykepleier var Textbook for Nursing for the Use of Training Schools, Families and Private Students (1885) av Clara Weeks Shaw. Deretter blir en rekke bøker som er relevante for sykepleiefaget nevnt. Det første nasjonale sykepleiemagasinet var Nursing notes som begynte i 1887. Det blir fremdeles utgitt i England som Midwives chronicle and nursing notes av The Royal College of Midwives.

Ved siden av The International nursing index 1966- viser forfatteren til Cumulative index to nursing literature som er en bimånedlig index med årlig kumulasjon. Den dekker engelskspråklige tidsskrifter innen sykepleiefaget fra hele verden. Det er den eneste index som dekker perioden 1960-65. Nursing studies index er en retrospektiv index i fire bind som dekker årene 1900-1959. Den dekker både bøker og tidsskrifter.

Artikkelforfatteren har en meget fyldig referenseliste og bibliografi som jeg gjengir i sin helhet, selvom jeg er oppmerksom på at noe av litteraturen begynner å bli foreldet.

REFERENCES

1. "Nurse Practice Act of New York State as Contained in Article 130 and 139 of Title VIII of the Education Law of New York State, Including Amendments Enacted through June, 1972." Article 139: Nursing, State of New York, Albany, N.Y., 1972.
2. American Nurses' Association. *Facts About Nursing, 72-75*. The Association, Kansas City, Mo., 1970, p. 2f.
3. National League for Nursing. *State-Approved Schools of Nursing--RN*. 33rd ed. (NLN Publication No. 19-1568). The League, New York, 1975.
4. National League for Nursing. *State-Approved Schools of Nursing--LPN*. 4th ed. (NLN Publication No. 19-1569). The League, New York, 1975.
5. National League for Nursing. *Associate Degree Education for Nurses, 1974*. (NLN Publication No. 23-1509). The League, New York, 1975.
6. National League for Nursing. *Baccalaureate Education in Nursing, 1975*. (NLN Publication No. 15-1311). The League, New York, 1975.
7. National League for Nursing. *Diploma Programs in Nursing Approved by the NLN--1975-76*. (NLN Publication No. 16-15423). The League, New York, 1974.
8. National League for Nursing. *Practical Nursing Career, 1975-76*. (NLN Publication No. 39-1328). The League, New York, 1975.
9. Telephone conversation with Walter Johnson, Research Division, National League for Nursing, August 10, 1976 (unpublished).
10. Mary Pekarski. Letter, April 28, 1975 (unpublished).
11. "Boston Library Named ANA Depository" (News). *Amer. J. Nurs.*, 71, 2030 (November 1971).
12. Alfred N. Brandon. "Selected List of Books and Journals for the Small Medical Library." *Bull. Med. Lib. Assoc.*, 63, 149-172 (April 1975).
13. Catherine L. Cullahan. "A Record of Nursing: Boston University Nursing Archive." *Nurs. Outlook*, 20, 778-781 (December 1972).
14. "Plans to Preserve Nursing Memorabilia Are Discussed." *Nurs. Outlook*, 22, (January 6, 1974).
15. Faye G. Abdellah. "National Library of Medicine Is Official National Nursing Archives" (Letter). *Nurs. Res.*, 24, 64 (January-February 1975).
16. Interagency Council on Library Resources for Nursing. "Historical Materials in Nursing" (Letter): to be published in *Nurs. Res.*, 24, (1975).
17. Joseph Warrington. *The Nurse's Guide: a Series of Instructions to Females Who Wish to Engage in the Important Business of Nursing Mother and Child in the Lying-In Chamber*, 1839.
18. Florence Nightingale. *Notes on Nursing, What It Is and Is Not*. Harrison, London, 1859. (Numerous reprints and several facsimile editions exist.)
19. The Nightingale Training School for Nurses. *The Nightingale Training School, St. Thomas Hospital, 1860-1960*. London, 1960 (privately printed).
20. Mary Roberts. *American Nursing: History and Interpretation*. Macmillan, New York, 1954, p. 63.
21. C. W. Shaw. *Textbook for Nursing for the Use of Training Schools, Families, and Private Students*, 1885.

22. Lavinia
26. M. Ad System Trainin
27. Comm United mark.
28. Comm of a S Direct
29. Linda comb
30. Eli G
31. Esther Comm
32. Amer ants.
33. U.S. I Repoi
34. Natic Publi
35. Natic Actie [1977]
36. Ame Publ
37. Ame Mo.
38. Nati 1975
39. Inter grap Circ
40. Inte Nar
41. "Nu
42. "Nu
43. Ping Nur
44. Cur 195
45. Inte terl
46. Nu 190

22. Isobel H. Robb, *Nursing: Its Principles and Practice for Hospital and Private Use*, Saunders, Philadelphia, 1893.
23. Isobel H. Robb, *Nursing Ethics for Hospital and Private Use*, E. C. Koeckert, Cleveland, Ohio, [1900].
24. Diana C. Kimber, *Text-book of Anatomy and Physiology for Nurses*, Macmillan, New York, [1893].
25. Lavinia Dock, *Textbook of Materia Medica for Nurses*, Putnam, New York, 1890.
26. M. Adelaide Nutting and Lavinia Dock, *History of Nursing; the Evolution of Nursing Systems from the Earliest Times to the Foundation of the First English and American Training Schools for Nurses*, 4 vols., Putnam, New York, 1907-1912.
27. Committee for the Study of Nursing Education, *Nursing and Nursing Education in the United States: Report of the Committee . . . and Report of a Survey by Josephine Goldmark*, Macmillan, New York, [1923], p. 32.
28. Committee on the Grading of Nursing Schools, *Nurses, Patients and Pocketbooks: Report of a Study of the Economics of Nursing*, The Committee, New York, Mary Agnes Burgess, Director, [1928], p. 447.
29. Linda Richards, *Reminiscences of Linda Richards, America's First Trained Nurse*, Whitcomb & Barrows, Boston, [1911].
30. Eli Ginzberg, *A Program for the Nursing Profession*, Macmillan, New York, 1948.
31. Esther L. Brown, *Nursing for the Future: a Report Prepared for the National Nursing Council*, Russell Sage Foundation, New York, [1948], p. 138.
32. American Nurses' Association, *Educational Preparation for Nurse Practitioners and Assistants to Nurses: a Position Paper*, The Association, New York, 1965, p. 10.
33. U.S. Public Health Service, Surgeon General, *Toward Quality in Nursing: Needs and Goals. Report of the Surgeon General's Consultant Group on Nursing* (Public Health Service Publication No. 992), Government Printing Office, Washington, D.C., 1963.
34. National Commission for the Study of Nursing and Nursing Education, *An Abstract for Action*, Jerome P. Lysaught, director, McGraw-Hill, Blakiston Publication, New York, [1970].
35. National Commission for the Study of Nursing and Nursing Education, *Abstract into Action*, Jerome P. Lysaught, director, McGraw-Hill, Blakiston Publication, New York, [1973].
36. American Journal of Nursing Co., Educational Services Division, *Catalog 75: Audiovisual Publications*, American Journal of Nursing Co., New York, 1974.
37. American Nurses' Association, *Publications List, 1972-1973*, The Association, Kansas City, Mo., 1972.
38. National League for Nursing, *Publications Catalog, 1974-75*, The League, New York, 1975.
39. Interagency Council on Library Resources for Nursing, [Fact Sheet], March 1975 (mimeographed). (Available from Librarian, American Journal of Nursing Co., 10 Columbus Circle, New York, N.Y. 10019.)
40. Interagency Council on Library Resources for Nursing, "References Sources for Nursing," *Nurs. Outlook*, 24, 317-322 (May 1976).
41. "Nursing Periodicals," *Intern. Nurs. Index*, 1, iv-ive (1966 cumulation).
42. "Nursing Periodicals," *Intern. Nurs. Index*, 10, iv-ivf (1975 cumulation).
43. Pings, Vera M., *A Plan for Indexing the Periodical Literature of Nursing*, American Nurses' Foundation, New York, 1966.
44. *Cumulative Index to Nursing Literature*, Glendale Adventist Hospital, Glendale, Calif., 1956-. (Five bimonthlies, with annual cumulation.)
45. *International Nursing Index*, American Journal of Nursing Co., New York, 1966-. (Quarterly with annual cumulation.)
46. *Nursing Studies Index*, Lippincott Co., Philadelphia, 1963-1972. (Four-volume set covers 1900-1959.)

47. *Index to Public Health Nursing Magazine, 1909-1952*. National League for Nursing, New York, 1974.

BIBLIOGRAPHY

- Annan, Gertrude L. "The Library—A Force for Better Nursing Care." *Nurs. Outlook*, 12, 56-58 (April 1964).
- Cooper, Signe S. "The Nursing Literature." *J. Continuing Educ. Nurs.*, 1, 35-42 (September 1970).
- Cunningham, Elizabeth V. "A Critique of the Two Indexes to Nursing Literature." *Nurs. Forum*, 6(4): 352-362 (1967).
- Day, Philip E. "The International Nursing Index." *Amer. J. Nurs.*, 66, 783-786 (April 1966).
- Grandbois, Mildred. "The Nursing Literature Index: Its History, Present Needs, and Future Plans." *Bull. Med. Lib. Assoc.*, 52, 676-683 (October 1964).
- Henderson, Virginia. "Implication for Nursing in the Library Activities of the Regional Medical Programs." *Bull. Med. Lib. Assoc.*, 59, 53-64 (January 1971).
- Henderson, Virginia. "Library Resources in Nursing: Their Development and Use." Parts 1, 2, and 3. *Intern. Nurs. Rev.*, 15, 164-182, 236-247, 348-358 (April, July, and October 1968).
- Kelly, Dorothy N. "The National Library of Medicine: Resource for All Professionals." *Superv. Nurse*, 1, 42-45 (June 1970).
- McDowell, Wanda. "Seeking and Using Nursing Literature" (editorial). *Nurs. Res. Rept.*, 2, 2 (June 1967).
- Miller, Lois B. "The Sophia F. Palmer Memorial Library." *Nurs. Outlook*, 10, 674-675 (October 1962).
- Miller, Lois B. and Edith N. Rathbun. "Growth and Development of Nursing Literature." *Bull. Med. Lib. Assoc.*, 52, 420-426 (April 1964).
- Mink, Geraldine. "Nursing Research and Library Service." *Nurs. Res.*, 3, 17-20 (June 1954).
- "National Library of Medicine." *J. Continuing Educ. Nurs.*, 2, 21-22 (January-February 1971).
- Notter, Lucille E. "Information Needs and the Nursing Profession." *Nurs. Res. Rept.*, 4, 2 (June 1969).
- Notter, Lucille E. "Information Service in Nursing" (editorial). *Nurs. Res.*, 19, 483 (November-December 1970).
- Notter, Lucille E. "MEDLINE—Newest Service in the Medical Information Network" (editorial). *Nurs. Res.*, 21, 101 (March-April 1972).
- Smith, Kathryn M. "Trends in Nursing Education and the School of Nursing Librarian." *Bull. Med. Lib. Assoc.*, 57, 362-367 (October 1969).
- Taylor, Susan D. "Bibliography on Nursing Research, 1950-1974." *Nurs. Res.*, 24, 207-225 (May-June 1975).
- Taylor, Susan D. "How to Search the Literature." *Amer. J. Nurs.*, 74, 1457-1459 (August 1974). Includes Bibliography on Use of Literature Resources in Nursing, p. 1459.
- Thompson, A. M. "Literature of Nursing." *Nurs. Times*, 58, 885 (July 13, 1962).
- Trecee, Eleanor W. "The Library from the Nursing Educator's Point of View." *Bull. Med. Lib. Assoc.*, 59, 444-449 (July 1971).

JACQUELINE PICCIANO

Over
tion (O
Educate
establish
in the O
and info
by law
lated pr
As fa
educatio
fiscal ye
port of
decade
sight gr
It wa
and a n
strong r
program

Pa

TIDSSKRIFTPRISER - "BUDSJETTENE GÅR NED OG PRISENE STIGER" -

Et hjertesukk fra en bibliotekar som skal begynne å bygge opp et medisinsk bibliotek ved et mindre sykehus

---

Det er ikke bare oppløftende lesning en kommer over for tiden. Flere innlegg, jeg har lest i det siste, tar for seg økende tidsskriftpriser og synkende bevilgninger. Det er slett ikke noe typisk norsk problem - samme problemer har man bl.a. både i USA og Storbritannia.

I New England journal of medicine 1982; 307 : 1277-78 kan en lese et innlegg med tittel:

"The increasing costs of a "core" medical library"

Det er en undersøkelse som er gjort av noen medisinske bibliotekarer i New York State. De skulle utarbeide et kostnadsoverslag til et "core medical library" og hadde selvsagt både hørt og lest om "higher costs and shrinking budgets". Da resultatet forelå med sammenligning av prisene på bøker og tidsskrifter fra 1969 - 1982, fikk de likevel sjokk.

Tabellen nedenfor taler sitt tydelige språk:

Table 1. Prices of Books, Journals, and Reference Material in 1969 and 1982.

ITEMS	1969	1982	INCREASE	YEARLY AVERAGE INCREASE
	\$	\$	%	%
Books	1,238.00	3,620.95	192	14.8
Journals	603.00	1,914.00	217	16.7
Reference material	174.50	657.95	277	21.3
<i>Totals</i>	<i>2,015.50</i>	<i>6,192.90</i>	<i>207</i>	<i>15.9</i>

Det viser seg at prisene fordobles hvert 6. år. I tidsrommet 1981-82 har der vært en stigning på gjennomsnittelig 16,1% på tidsskriftpriser.

Innlegget som er skrevet av Charlene La Grange, Albany medical college avslutter med - henvisning til tabellen:

"These figures make quite obvious the struggle that a small community hospital may undergo in providing even minimum service. They also make a good case for sharing of resources among small community hospitals."

Dette er alarmerende, men det er ikke noe imot det vi har i vente i 1984.

I newsletter. Library association: medical, health & welfare libraries group (London) 1983; 20 : 61-63 finner vi en artikkel fra Charing Cross Hospital Medical School Library, skrevet av Fiona Mackay Picken & Pat Mulcay.

Artikkelen har overskriften: Periodical prices.

For å kunne svare på hvor mye en skulle vente tidsskriftene steg, henvendte F.M. Picken seg til tidsskriftavdelingene ved H.K.Lewis og Blackwell. Deres beregninger baseres på ca 20 000 tidsskrifter i subscripsjon, og deres beregninger må betraktes som generelle retningslinjer.

H.K.Lewis opplyser:

Amerikanske tidsskrifter vil neste år (1984) stige med 20-30%.
Britiske tidsskrifter vil stige med 12-15%.

Blackwells beregninger for 1984 går ut på:

Amerikanske tidsskrifter vil stige gjennomsnittlig med 25% .
Europeiske tidsskrifter vil stige gjennomsnittlig med 15%
Britiske vil gjennomsnittlig stige med 12.%. .

Gjennomsnittlig prisøkning på tidsskrifter for 1982-1983 var ca 15% stigning.

Ved Charing cross Hospital Medical School Library ser det ut til at prisstigningen i 1983 har vært gjennomsnittlig 25%. Det er jo et spesialbibliotek med medisinske tidsskrifter og har mange amerikanske tidsskrifter, derfor har prisene slått slik ut.

Forfatteren konkluderer med at man gjør lurt i å beregne en gjennomsnittlig prisstigning for 1984: på amerikanske 25% og britiske 15% - eller en gjennomsnittlig prisstigning på 20 % på alle tidsskriftene. Hun sier videre: " One thing is definite though and that is whatever increase you bore last year, it will

definitely be greater this year. If there is no increase in your budget several things may happen.

1. Your book fund is several eroded as you are forced to eat into it to pay the supplementary invoices.
2. If you have to/want to cancel journals do take into account the regional holdings.....

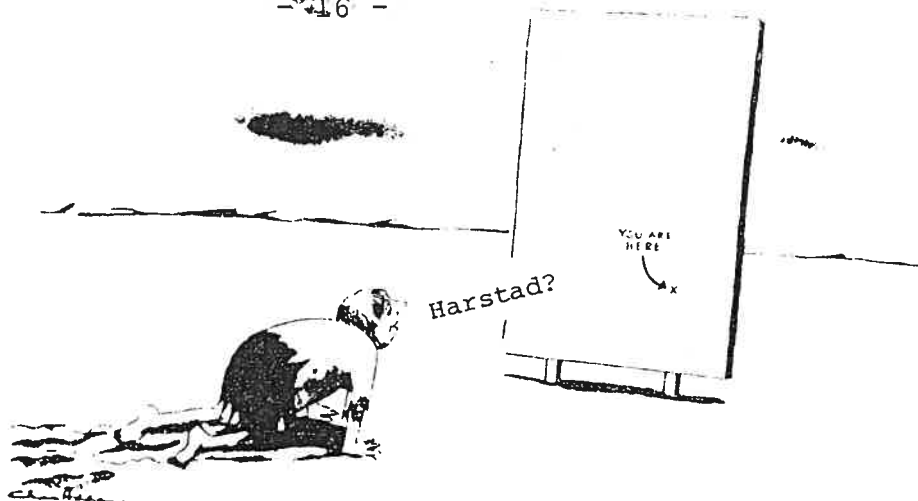
It is thus important for librarians when presenting budgets og bids for supplementary funds, to emphasise that general inflation and library inflation do not match as demonstrated above, and although the amount at issue may be a few hundreð pounds only, this is a cruial amount in maintaining even a minimum level of service."

Det ser ikke ut til at 1984 blir noe lett år. Det er tydelig at vi må samarbeide mer enn noensinne. En bedre fordeling av tidsskrifter både regionalt og nasjonalt må vi bestrebe oss på.

Stokmarknes, 16/9-1983.

Liv Stave

FAGBIBLIOTEKET VED HARSTAD SYKEHUS

Harstad sykehus er et lokalsykehus med 244 senger og følgende avdelinger: Medisinsk avd., Kirurgisk avd., Røntgenavd., ØNH-avd., Gynekologisk avd., Fodeavd., og Fysikalsk avd. Psykiatrisk avd. er under opparbeidelse. Barnelege og lungespesialist er fast tilknyttet sykehuset.

I 1974 ansatte sykehuset bibliotekar (undertegnede) i $\frac{1}{2}$ stilling til å ta seg av pasientbiblioteket og opparbeide et fagbibliotek for personalet. Et nytt sykehusbygg var da på tegnebrettet, og jeg var så heldig å få være med å planlegge bibliotekslokalene. Inspirert av Lena Sewall satset vi på kombinasjonsbibliotek, noe vi er svært fornøyde med. Lokalene er små, men ligger ved siden av hverandre med glassvegg imellom. Bibliotekene betjenes samtidig 5 formiddager i uken. Bibliotekarens arbeidsplass er i pasientbiblioteket.

Harstad sykehus flyttet inn i nybygget i 1977, og først da kan man snakke om fagbibliotek ved sykehuset. Det ligger praktisk til i sentrum for de fleste av legenes kontorer, 8 leseplasser.

Beholdning

Fagbiblioteket hadde pr. 32/12-1982 ca. 2000 bd. og 112 løpende tidsskriftabonnementer. Årlig tilvekst rundt 200 bd. Det meste av boksamlingen står i fagbiblioteket, men enkelte avdelinger har sin faglitteratur hos seg, f.eks. røntgenavd. og laboratoriet. En god del litteratur står også plassert på postene, det som avdelingene trenger i sitt daglige arbeid eller som man håper personalet vil lese i stille stunder for å holde seg ajour.

Utlån

Fagbiblioteket er åpent hele døgnet og lånerne kvitterer selv for sine lån. Vi bruker FE utlånssystem for bøkene og har egne lånekvitteringer for tidsskriftene. Stort sett går utlånet meget bra, det er svært få ting som forsvinner.

Fagbiblioteket har i år et (nedskåret) budsjett på kr. 71.000,- som det er svært vanskelig å klare seg med. Som alle andre er vi fortvilt over den høye dollarkursen som gjør de amerikanske tidsskriftene håpløst kostbare. Utgifter til tidsskriftene sluker over halve budsjettet. Det er også et problem at tidsskriftfakturaene kommer på slutten av året (Tanum) slik at vi ikke kan beregne hva vi har å rutte med til annen litteratur. Høstens bokbestillinger ligger foreløpig "på is" til vi får oversikt over hva vi må ut med til tidsskriftene.

Innkjøp

Avdelingene kommer med sine ønsker som skal være godkjent av avdelingens leder. Vi har ikke satt opp noe bestemt budsjett for hver avdeling og har ingen innkjøpskomité. Bibliotekaren kjøper inn det avdelingene ønsker og en del debattlitteratur etc. på egen hånd så langt pengene rekker, men fører regnskap over hva hver avdeling bruker for å unngå ekstrem forfordeling. Hittil har dette gått problemfritt bortsett fra at vi har måttet utsette kjøp på grunn av for trangt budsjett, som tidligere nevnt.

Kataloger/klassifikasjon

Alt som blir innkjøpt registreres i bibliotekets kataloger. Det merkes av på kortet hvor i huset det befinner seg. Vi har følgende kataloger: Alfabetisk tittel- og forfatterkatalog, systematisk katalog og emnordskatalog (Mesh). Bøkene klassifiseres etter NLM-systemet og står oppstilt systematisk.

Referansetjenesten

Biblioteket abonnerer på Index Medicus (månedlig og kumulert), Current Contents/Clinical practice og Current Catalogue (kvartalsutgaven). Vi satser på referanseverker så langt økonomien tillater, fordi vi mener at leger på mindre sykehus skal ha like gode muligheter til å holde seg faglig ajour som kolleger ved større sykehus. Både I.M. og CC/Cp er mye brukt hos oss, vi har stadig kopibestillinger, nærmere 900 i fjor. Vår hoffleverandør av tidsskriftkopier er Biomedisinsk litteraturtjeneste i Tromsø som også hjelper oss med MedLine-søkninger når dette er påkrevet. Sistnevnte betales over fagbibliotekets budsjett.

Bibliotekskomiteé

"Utvalget for Fagbiblioteket" består av overlegene på Kirurgisk og Medisinsk avd., sjefsykepleier og bibliotekar. Vi har ingen utarbeidet instruks, men møtes når det er nødvendig, hvilket hittil har vært en gang i året i forbindelse med budsjettet.

Kombinasjonsbiblioteket betjenes av 1 fagutdannet bibliotekar i utvidet halv stilling, 23 t.pr.uke og 1 assistent, opprinnelig til å hjelpe med boktralla til pasientene, 7t.pr.uke. Assistenten har arbeidet ved biblioteket i 6 år. Hun vikarierer ved sykdom og i ferier og utfører en god del arbeid for fagbiblioteket.

Brukeropplysning

Underviser på kurs for nyansatte 2-3 ganger i året. Jeg pleier da å ta dem inn på fagbiblioteket og vise dem hvordan det fungerer og avslutter i "underholdningsavdelingen" ved siden av. Folk kommer lettere tilbake når de først har vært innenfor dørene.

Desverre møter få leger opp på disse kursene. Derfor har jeg laget en egen "forbrukeropplysning" for dem etter mønster fra Sentralsykehuset i Akershus. Dette er ikke helt tilfredsstillende, jeg ønsker en ordning med særskilt undervisning for nyansatte leger, kandidater og studenter.

Magasin

Vi har magasin i umiddelbar nærhet av biblioteket. Vi oppbevarer gamle tidsskriftårganger uinnbundet i ca. 10 år.

Konklusjon

Fagbiblioteket ved Harstad sykehus er en trivelig arbeidsplass hvor bibliotekaren har en svært fri og selvstendig stilling. Miljøet er godt, og vi har god kontakt med våre "kunder". Vi kan derfor være mere fleksible og uavhengige av strengt regelverk enn større biblioteker.

Det er imidlertid et problem å være så faglig isolert, derfor håper jeg det kan bli mulig at vi i de tre nordligste fylkene kan møtes av og til - om bare en gang i året - for å få diskutert felles problemer og få inspirasjon og nye idéer.

Tora Saue

Tora Saue

VIDAREUTBILDNINGSSEMINARIER

I

O S L O

I samarbete med Biomedisinsk bibliotek, Oslo universitetsbibliotek och under förutsättning att tillräckligt antal deltagare anmäler sig, arrangerar MIC nedanstående vidareutbildningsseminarier i Oslo 1983-11-15--17.

- 1983-11-15 Sökning av kliniska frågeställningar: Träning i att lösa problem förknippade med kliniska frågeställningar, såsom begränsning till speciella patientgrupper, hur man söker fram den eller det fåtal referenser som belyser diagnostiska eller terapeutiska problem i anslutning till en speciell patient osv.
- 1983-11-16 Interaktiv sökteknik: Träning i hur man får ut mesta möjliga ur onlinesökning i MEDLINE och CANCERLIT, hur man genom ett rationellt utnyttjande av onlineteknikens alla möjligheter snabbt får fram de mest relevanta referenserna alternativt alla relevanta referenser.
- 1983-11-17 Sökning i TOXLINE: Allmän genomgång av TOXLINEs innehåll och sökmöjligheter, träning i olika sätt att optimera och begränsa sökningar i TOXLINE, hur man lägger upp substanssökningar, hur man söker i olika delfiler etc.

Seminarierna består av både teoretiska genomgångar och praktiska övningar vid terminal i smågrupper. Övningsexemplen utgöres om möjligt av problematiska frågeställningar inlämnade av seminariedeltagarna.

Seminariernas slutgiltiga utformning avgörs av deltagarnas behov, men är i huvudsak tänkta att ha ovanstående innehåll.

Lokal och tid för samtliga seminarier: Biomedisinsk bibliotek kl 9-16.

Kostnad: SEK 500,-/seminariedag

Lärare: Håkan Hagström och Bengt Jahnmatz

Anmälan på bifogad blankett senast 1983-10-17

Ytterligare upplysningar om seminarierna lämnas av Per Olsson.

MEDICINSKA INFORMATIONSCENTRALEN
MEDICAL INFORMATION CENTER

A N M Ä L N I N G S B L A N K E T T

till MIC:s vidareutbildningsseminarier i Oslo 1983-11-15--17.

Kursavgift: SEK 500,-/seminariedag

Jag vill deltaga i

- 1983-11-15 Sökning av kliniska frågeställningar
- 1983-11-16 Interaktiv söktechnik
- 1983-11-17 Sökning i TOXLINE

Sökproblem jag vill få belyst/a vid seminariet/erna:

Namn: -----

Org/Inst: -----

Adress: -----

Telefon: ----- Datum: -----

Underskrift: -----

Returnera till:

Ingegärd Ohlsson
MIC-KIBIC
P.O.Box 60201
S-104 01 STOCKHOLM

senast den 17 oktober 1983!